

Του Γεωργίου Ροζόκου
ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΤΟ ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗ Σ.Α.Ε.Α.

Η ιδιαιτερότητα του αστυνομικού λειτουργήματος

Το ιδεώδες κατά πολλούς επάγγελμα, «το βασιλεύειν» ο αυτοκράτορας Μ. Αυρήλιος το θεωρούσε «τεχνίον» δηλ. επαγγελματάκι και είχε ως κύριο μέλημα του να μην επαναπαυθεί στις κατακτημένες δάφνες του προβεβλημένου αξιωματούχου, του εκλεκτού της ιστορικής συγκυρίας, του περιστασιακού κατακτητή της εξουσίας και της υπεροχής. Πρόσχευε ιδιαίτερα και συνεχώς να μην «αποκαισαρωθεί» και μένει ηθικά αποτελεσματώμενος και πνευματικά αβαθής και υποσιτισμένος.

Τούτο σημαίνει πως την αξιοσύνη στον επαγγελματία και στον αξιωματούχο δεν την προσπορίζει το επάγγελμα η το αξίωμα αλλά αντίθετα, ο άξιος επαγγελματίας και αξιωματούχος καταξιώνει και κατακυρώνει με την αξιοσύνη του το αξίωμα του και μετατρέπει το έτσι κι αλλιώς αναγκαίο βιοποριστικό επάγγελμα σε περιβλεπτο και πολυζήλευτο κοινωνικό λειτουργήμα.

Και το έργο του σύγχρονου αστυνομικού μέσα στην πλήθουσα αγορά της συμπτωματοκτονίας, της ανωνυμίας, της αξιακής σχετικότητας, του ηθικού αποχρωματισμού και του χυδαίου εν πολλοίς και αγοραίου συνωστισμού πρέπει και ιδιαίτερα να προσεχθεί, δεόντως να αποτιμηθεί και ως ακριβή κόρη οφθαλμού να περιφρουρηθεί.

Η ιδιαιτερότητα και η πολυειδής προσφορά του αστυνομικού λειτουργήματος τοποθετείται κατά κοινή ομολογία πολύ υψηλά στην αξιακή κοινωνική πυραμίδα αφού η εξωθεν καλή μαρτυρία για την κοινωνική προσφορά και την ανιδιοτελή διακονία της ελληνικής αστυνομίας προς την κοινωνία ακυρώνει την μεμονωμένη εμπειρική επίκριση, την ανεύθυνη και προχειρολόγο καφενειακή αμφισβήτηση και κριτική, την μικρόψυχη επιφύλαξη, την ιδεοληπτική προκατάληψη και μισαλλοδοξία.

Παρόλα αυτά, η εξαφάνιση της ατομικότητας, της μοναδικότητας του ατόμου μέσα στη γιγαντιαία αστική οργάνωση, μέσα στη μεγάλο κοινωνία της ασημαντότητας και της ανωνυμίας συνιστά δεινό πλήγμα στην ουρανοδώρητη διαφορετικότητα, στην ποιοτική ιδιαιτερότητα.

Το εκλογικό βιβλιάριο, η πολιτική ταυτότητα, η άδεια οδήγησης, η επαγγελματική ιδιότητα είναι σήματα κατατεθέντα και εκ των ων ουκ άνευ της πολιτικής αλλά και της πρακτικής μας οντότητας. Αν δεν τα έχουμε όλα αυτά είμαστε ανύπαρκτοι. Αλλά και που τα έχουμε είμαστε σχεδόν ασήμαντοι.

Ο σύγχρονος αστυνομικός δεν θέλει να αισθάνεται ως ένας άψυχος αριθμός του αστυνομικού μητρώου, ως ένας ακόμη άχρωμος και υπηρεσιακά χλωμός και μονότονος υπάλληλος, ως ένα άφωνο όργανο της τάξεως, πνιγμένο κι αφανισμένο μέσα στην αταξία και στην παραφωνία της πολυφωνικής ορχή-

“ **Ο άνθρωπος που πιέζεται βιοποριστικά, που νιώθει άβολα ψυχολογικά, που φορτίζεται συναισθηματικά δεν μπορεί να λειτουργήσει άρτια και αποδοτικά επαγγελματικά** ”

στρας των μέσων και των σκοπών, των στόχων και των πόθων των εκάστοτε ιθυνόντων και ενορχηστρωτών.

Δεν θέλει να είναι ο αδύναμος κρίκος, το αναλώσιμο πόνι στη σκακιέρα των ποικιλώνυμων σκοπιμοτήτων, ο άνθρωπος

πολλαπλών χρήσεων αλλά και υπέρπολλων καταχρήσεων που λόγω υπερχρησίας και κακοχρησίας σταδιακά οδηγείται και μεταπίπτει σε αχρησία και καταλήγει τελικώς κακώς να αισθάνεται «του κλώτσου και του μπάτσου» ψυχολογικά.

Θέλει να αισθάνεται σημαντικός, πολύτιμος, ξεχωριστός στη μοναδικότητα του, μοναδικός στην ιδιαιτερότητα του, αναντικατάστατος στην επαγγελματική ειδικότητά του.

Θέλει η επαγγελματική του επάρκεια, ο υπηρεσιακός του ζήλος, η ενσυνειδησία, η φιλοτιμία και η εθελουσία του να μην συνθλιβονται μέσα στα γρανάζια της γραφειοκρατίας, να μην ρίπτονται και να μην πνίγονται μέσα στο θολό πέλαγος της συμπτωματικότητας, της επίπεδης καθημερινότητας, της ισοπεδωτικής ανωνυμίας.

Θέλει να έχουν εξασφαλιστεί οι προϋποθέσεις, ώστε οι αγαθές του προθέσεις, οι πατριωτικές του θέσεις, οι φιλόνομες του διαθέσεις να μην παρεξηγούνται, να αναγνωρίζονται, να επιβραβεύονται, να μην αγνοούνται, να μην παρερμηνεύονται.

Θέλει, όπως συνέβαινε παλαιότερα με τον προκάτοχο του, ιδίως στην επαρχία, να είναι αναγνωρίσιμος, διακριτός και αναγνωρισμένος και ο υπηρεσιακός ζήλος και ο κοινωνικός ρόλος και η έξωθεν καλή μαρτυρία να παραπορευεται και να τροφοδοτεί την έσωθεν αυτοκατάφαση και την ηθική επιβράβευση και επιδοκιμασία.

Τότε όμως, ο εσωτερικός πλούτος των ανθρώπων υπερκάλυπτε και εξωράιζε την εξωτερική τους πενία και η τιμή της τιμής της τιμιότητας και της φιλοτιμίας είχε φθάσει στα υψηλότερα ηθικο-ψυχολογικά της επίπεδα και σημεία.

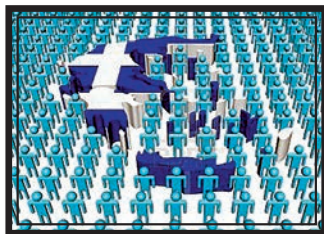
Άλλωστε δεν πρέπει να ξεχνούμε πως ο σύγχρονος Έλληνας αστυνομικός είναι απευθείας απόγονος των αρχαίων ολυμπονικών, των Ελλήνων κλασικών που αγωνίζονταν για ένα πολύτιμο «άτιμο» φιλότιμο, για το κλαδί της άγριας ελιάς, για «τα δύσκολα και τα ανεκτίμητα εύγε», για τον απλό αλλά ακριβό «έπαινο του Δήμου και των Σοφιστών».

Ο σύγχρονος αστυνομικός επειδή δεν φιλοδοξεί, δεν θέλει και δεν πρέπει να φιλοδοξεί, να ζει σαν τραπεζίτης, δεν σημαίνει πως πρέπει να εξαναγκασθεί να ζει ως απόκοσμος ασκητής και ως κοινωνικός αναχωρητής και ερημίτης.

Δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ενσώματος αρχάγγελος των συναξαριών, ως ένα ον εξώκοσμο και αναιμικό που μας συμφέρει γιατί μαγικό τω τρόπο μόνο μας υπηρετεί και μόνο μας προσφέρει.

Ο αστυνομικός είναι πρωτίστως ον κοινωνικό. Δεν είναι του Υψίστου λειτουργός, αλλά πολύτιμος και αναντικατάστατος κοινωνικός αρωγός. Είναι ο άνθρωπος της κοντινής πόρτας, της πρώτης βοήθειας, της μεγάλης ανάγκης, των δύσκολων στιγμών, των κακών συγκυριών αλλά ο ίδιος δεν είναι υπεράνω πρακτικών αναγκών.

Μπορεί ο ίδιος να ακροβατεί πάνω στο τεντωμένο σκοινί ανάμεσα

στο ένστικτο της φυγής και στο συναίσθημα της τιμής και να καταφέρνει να μη γέρνει, να μην ολισθαίνει, να μην λιποψυχεί, αλλά να μένει ευθυτενής και να ισορροπεί, αλλά δεν μπορεί παίζο-

ντας εν ου παικτοίς να διακυβεύει την πρακτική επιβίωση και την αξιοπρεπή διαβίωση των ανθρώπων των δικών του και κυρίως των παιδιών του.

Δεν μπορεί επομένως το αστυνομικό έργο να αντιμετωπίζεται κατά το δοκούν και εκ του πονηρού ως πάρεργο, ως επάγγελμα στις υποχρεώσεις και ως λειτουργήμα στα δικαιώματα. Ο άνθρωπος που πιέζεται βιοποριστικά, που νιώθει άβολα ψυχολογικά, που φορτίζεται συναισθηματικά δεν μπορεί να λειτουργήσει άρτια και αποδοτικά επαγγελματικά.

Από παράδοση και από πεποίθηση ο Έλληνας αστυνομικός δεν επενδύει στο χρηματιστήριο των παχυλών αμοιβών, της επίπεδης και απροσχημάτιστης χρησιμοθηρίας. Επενδύει σε εκείνο της εσωτερικής αυτοκατάφασης, της ηθικής πρωτίστως πλουτοζωής και υστεροφημίας.

Σε μια εποχή όπου το έγκλημα έχει πλήρως εκσυγχρονισθεί και η παραβατική συμπεριφορά έχει priμοδοτηθεί και ενισχυθεί από την αποκάλυπτη συνδρομή της ποικιλώνυμης διαπλοκής, αλλά και επιτυχημένα έχει μεταμφιεσθεί κάτω από το προσωπείο του συμβατικού καθωσπρεπισμού και με τον προστατευτικό μανδύα της νόμιμης παρανομίας, απέναντι σ' αυτήν την ενορχηστρωμένη ανομία καλείται ο Έλληνας αστυνομικός να ορθώσει και το ηθικό του ανάστημα αλλά και το πρακτικό του εκτόπισμα και ανάχωμα.

Σε μια εποχή όπου το έγκλημα τρέχει με του διαστημικού λεωφορείου τον καλπασμό δεν μπορεί ο αστυνομικός λειτουργός τεχνολογικά και πρακτικά να αντιτάσσει της χελώνας το βηματισμό. Θα πρέπει «δυναμωμένος με θεωρία και μελέτη», με γνώση που μορφώνει εγκεφαλικά αλλά και με παιδεία, με επίγνωση που θωρακίζει ψυχολογικά, που διαμορφώνει και διαπλάθει εσωτερικά και αρτιώνει ηθικά, αλλά και πλήρως καλυμμένος νομοθετικά, με την πλήρη συμπαράσταση, στοργή και αρωγή της κοινωνίας να διαπερνά αλώβητος τις εγκληματικές συμπληγάδες, να μην ορρωδεί και να μην οπισθοχωρεί μπροστά στους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπες της σύγχρονης παρανομίας.

Θα πρέπει να μην παρασύρεται από το μαυλιστικό τραγούδι των Σειρήνων της ευδαιμονιστικής Κίρκης, αλλά δίνοντας αξιόμαχα τις ποικιλώνυμες μάχες του να φθάσει στο λιμάνι της επαγγελματικής και της προσωπικής του Ιθάκης, όχι με την μιζέρια και την πίκρα του θλιβερού απόμαχου, αλλά με το καμάρι και την αυτοβεβαίωση του αξιόμαχου και ακαταμάχητου μαχητή για να μπορεί όπως ο Απόστολος της Αγάπης, να μονολογεί: «Τον αγώνα τον καλόν ηγώνισμαι, τον δρόμον τετέλεκα, την πίστιν και τον νόμον τετήρηκα. Λοιπόν, απέκειται μοι ο της δικαιοσύνης στέφανος». Και επίσης να μπορεί, όπως ο Αιγαιοπελαγίτης ποιητής, στοχαστικά να παρατηρεί: «Βαρύς ο κόσμος να τον ζήσεις, όμως για λίγη περιφάνια τ' άξιζε».]